

Esipuhe

Abraham Lincoln päätti virkaanastujaispuheensa viittaamalla ”olemuksemme parempiin enkeleihin”. Orjuuden ja sisällissodan pahuusvoimat vyöryivät päälle melkein ylivertaisina, mutta Lincolnin silmiin ihmisenä olemisen myönteiset voimavarat olivat mittaamattomia nekin.

Näitä voimavaroja positiivinen psykologia hahmottaa tieteen menetelmin. Kysymyksessä on yksi oman aikamme henkisen maiseman suurista mannermurroksista. Kuva ihmisestä täydentyy ratkaisevasti. Positiivinen psykologia mullistaa pysyvällä tavalla ajattelutapojamme, arjen käytäntöjä, instituutioiden toimintamekanismeja ja sitä filosofiaa, johon elämä nojaa.

Positiivinen psykologia ammentaa jännitteestä, jonka keskellä elää jokainen tämänkin kirjan lukija. Onko myönteinen vain pintailmiö? Vai onko kyseessä moniulotteinen avaruus, jonka kautta avautuu käyttämättömiä mahdollisuuksia sekä tuottavuuteen että onnellisuuteen? Onko olemassa jokin ihmiskokemukselle tunnusomainen myönteisyyden yhteisvaikutus, jonka vuoksi ihmisen suhde ympäristöönsä laadullisesti muuttuu, kun myönteisyys oikealla tavalla kasvaa?

Itse olen vakuuttunut, että myönteisyyden ilmiökenttä on elintärkeä. Tässä on mahdollisuus jokaiselle. Jokaisessa on jotakin hyvää, mitä ”olemuksemme paremmat enkelit” voivat kuljettaa eteenpäin. Kyky kiinnostua ja kunnioittaa, innostua ja innostaa, rohkaistua ja rohkaista, kyky luottaa ja luoda luottamusta, kyky iloita ja rakastaa ovat luovuuden kasvualustaa jokaisessa meissä.

Tervehdin tätä kirjaa iloiten. Pidän sitä ymmärryksen työkaluna, tienraivaajana kohti sellaista Suomea, johon uskon. Kirjoittaessani vuonna 1990 Ensio Miettisen kanssa kirjaa *Muutostekijä* tulin vakuuttuneeksi ihmisuskaisen ajattelun merkityksestä työelämässä, johtamisessa ja yksilön elämänfilosofiassa. Tämä näkemys vahvistui seuraavina vuosina ja vuosikymmeninä, kun sain läheltä todistaa Nokian kulta-ajan henkeäsalpaavan nousun, Marimekon uuden tulemisen ja Koneen etenemisen voitosta voittoon. Mielestäni nämä ja muut myönteiset esimerkit osoittivat yksiselitteisesti, että mekanistinen ihmiskuva ja siihen perustuva yksilulotteinen tehostusmankeleli tuottivat huonoja tuloksia. Niihin kuitenkin takerruttiin, koska puuttui ymmärrys paremmasta. Siitä huolimatta vapauttavampia vaihtoehtoja koko ajan toteutettiin Keilaniemessä, Herttoniemessä, nousevassa suomalaisessa peliteollisuudessa ja yksilötason läpimurroissa, joita näin esimerkiksi Pafos-seminaareissani ja opetuksessani Aalto-yliopistossa. Kun kohottuvuuden ilmiö käynnistyy, vaihtoehtojen kaaret avautuvat, toiveikkaus syöttää ajatusta ja paremmasta tulee parempaakin parempaa.

Henkeä itsessä tai toisissa on kuitenkin vaikea sytyttää ilman käsitystä ihmisen omista ihmeistä ja ilman ymmärrystä myönteisyyden yläkierteistä.

Näitä voimia tämä kirja kuvaa.

Helsingissä 9. syyskuuta 2014

Esa Saarinen